

Čeljuski v komunistični „žehi“

V ruski komunistični stranki je zopet na vrsti »veliko čiščenje«. Prizanesli niso niti udeležencem ekspedicije na »Čeljuskinu«, in ko so minili dnevi sprejema in proslave, so morali pred kontrolno komisijo. »Čiščenje« se je vršilo v delovni dvorani glavne uprave Severnega morskega pota. Pred komisijo so stali Bajevski, Kancin in Konkin. Bajevski se je bil udeležil ekspedicije na »Čeljuskinu« kot načelnik načrtne uprave Severnega morskega pota. Komisija se je zanimala, kakšno komunistično delavnost je razvijal Bajevski za časa ekspedicije. Bajevski je odgovoril, da je izdajal na ledeni plošči v Smidtovem taboru dnevnik in organiziral komсомolsko društvo. Dalje je prirejal književna predavanja in tolmačil Puškinove stihle iz edinega izvoda pesnikovih del, ki se je nahajal na ladji.

Za Bajevskim sta prišla na vrsto gospodarski upravnik v Smidtovem taboru Kancin in pa pilot Konkin. Oba sta bivša kronštatska mornarja in sta domalega vse svoje življenje prebila na morju. Samo za časa revolucije sta bila na suhi zemlji in Kancin je poveljeval rdeči diviziji, kasneje je bil sovjetski diplomatični kurir in nazadnje se je udeležil arktične ekspedicije. Kancin je znan po svoji molččnosti. Kapitan Smidt pripoveduje o njem: »Nevarnost je rasla, bližala se je katastrofa. Poklical sem Kancina in Magiloviča in jima rekel, naj

pripravita vse potrebno za izkrcanje na ledu, da pa o tem z nikomer ne govorita. Izbral sem bil Kancina, ker sem vedel, da bo ta mož takoj vse umel in vse sam uredil in obenem o vsem molčal.«

Ko so se izkrcali iz »Čeljuskina« na led, je Kancin vso noč utrjeval zaloge. Zjutraj so mu bili čevlji tako primrznjeni na nogah, da so mu jih morali s sekiro odstraniti.

O pilotu Konkinu se je pred komisijo izkazalo, da je večino svojega življenja prebil na avionih. Po meščanski vojni je preletel Sibirijo in izvršil drzen polet iz Odesa v Vladivostok. Ko je bilo treba reševati Čeljuskince, je bil z Ljapidevskim na Čukotki. Konkin in Ljapidevski sta bila prva, ki sta si prekrčila pot do Čeljuskincev in rešila žene in otroke. To je komisija vendarle upoštevala in zato Kancinu in Konkinu »oprostila«, da za časa ekspedicije in reševalnih del nista zasledovala odlokov komunistične stranke in »malce« podivjala... Oba namreč na vprašanje, s čim se je pečal zadnji plenem centralnega odbora Komunistične stranke, nista vedela odgovora. »Pravda« dodaja svojemu poročilu o tem »čiščenje« med Čeljuski: »Ljudje, ki so se odlično izkazali v boju z arktikom, morejo obstati tudi ob komunističnem čiščenju«. Tako je razsodila tudi komisija in navzoči so sprejeli to odločbo z burnim ploskanjem.

Prva slika o ameriškem stratosferskem balonu, ki se je bil dvignil v neki strmi blackhillski dolini. Kakor znano, je dosegel višino 17.700 m; tedaj se je raztrgal ovoj in oba letalca — major Kepner in stotnik Stevens — sta se morala v padobranih spustiti na zemljo.

Noče biti več plemič

Svedski aristokrat Aksel Güllencrock, potomec zgodovinske rodovine, je naznanil vladi, da ne mara biti več plemič, »ker ne odgovarjajo dedne pravice duhu naše demokratične dobe«. Prav za prav je imelo do sedaj švedsko plemstvo samo eno po državnem zakonu zajamčeno predpravo: Rabelj je odsekal na smrt obsojenemu plemiču glavo z viteškim mečem namesto z navadno mesarsko sekuro. A zdaj je postala tudi ta prednost navidezna, ker je Švedska smrtno kazen odpravila. Vlada je izročila Güllencrockovo prijavo gosposki zbornici, ki rešuje plemiške zadeve. A pravniki trdijo, da bo prošnja ostala brez posledic, ker bi morala sicer vlada sprejeti nov zakon o prostovoljnem izstopu iz plemstva.

Najvztrajnejši letalec med žuželkami

Najvztrajnejši letalec med žuželkami je brezdvoma kačji pastir. Kako daleč lahko leti, so nam pokazali poizkusi, ki so jih delali na otoku Helgolandu lansko poletje. Vsako leto prileti tja 30 različnih vrst kačjih pastirjev, ki žive sicer stalno na kontinentu. Da dosežejo Helgoland, morajo žuželke preleteti Severno morje in dasiravno jih podpirajo pri tem ugodni vetrovi, morajo vendarle oladati razdaljo 40 km.

Redek poklic

Hotel »Lloyd« v Budimpešti je sprejel gosta, ki je naročil najboljšo sobo in se prijavil kot »dvorni karikaturist maharadže Patiala«. Izkazalo se je, da je ta mladenič rojen Madjar, se piše Bela Köveszy-Klopfer, ima veliko plačo in že peto leto izvršuje svojo redko službo. Maharadža Patiala je nekoč obiskal Budimpešto in srečal v Angleškem parku mladega risarja, ki je prodajal sprehajalcem njih karikature. Maharadža je takoj naročil lastno podobno, bil z njo zelo zadovoljen in povabil umetnika v svojo državo v Indijo. Slikar je ponudbo karpak rad sprejel in postal dvorni karikaturist pod pogojem, da bo omejil svojo umetnost le na dvorne kroge. Moral se je tudi obvezati, da ne bo pošiljal prispevkov nobenemu dnevniku ali časopisu. Sicer itak ni potreben postranskega zaslužka, ker je postal premožen človek. Patialski velikaši se smejejo kakor otroci zbadljivim sličicam dvornega karikaturista in mu plačujejo visoke cene. Klopfer ima samo dva meseca dopusta, na kar bo zopet odpoval v Indijo.

»Ali ste že obvestili o vsem očeta?«
»Da, gospod doktor. Prosil me je, naj preštejem še enkrat.«

Po nohtih spoznamo bolezen

Ameriški zdravnik dr. Hahn je doagal, da se po obliki nohtov lahko spozna bolnika. To velja predvsem za jetične ljudi Dr. Hahn trdi, da je pri večini jetičnih ljudi opažal slabe nohte. Dočim so nohti zdravih ljudi gladki in ravni, imajo nohti bolnikov male zareze in so čisto tudi spredaj navzdol zaokroženi. Pa tudi njih barva nam lahko služi kot merilo za zdravje. Zdrav človek ima vedno svetle nohte. Nohti jetičnih ljudi pa so modrikasti in so temnejši, čimbolj je bolezen napredovala.

Francoski oceanski letalec Costes, ki je na svojem poletu iz Le Bourgeta v Rim brez sledi izginil. Zelo se boje, da se ne bi bil ponesrečil.

Razputinov film

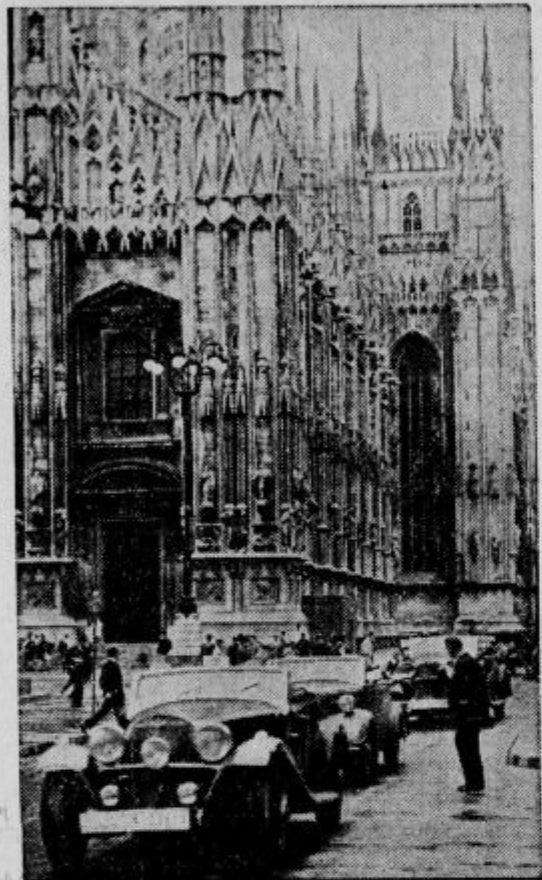
Ameriška filmska veletvrdka Metro-Goldwyn-Mayer je izdelala film »Umor Rasputina«, ki podaja niz »napetih« prizorov, a malo pove o zgodovinskem pomenu tega uvoda v rusko revolucijo. Vodja morivcev, knez Jusupov, je mislil odstraniti pohujšanje in ojačiti stališče dinastije, a je namesto tega pospešil njen konec. Soprog Jusupova, knežinja Irina Aleksandrovna, je dobila v filmu malo častno vlogo zapeljivke, ki je zvalila Rasputina v past. Tožila je Američane zaradi klevete in omadeževanja osebnega ugleda. Londonsko vzklicno sodišče je ta teden potrdilo sklep sodišča prve stopnje, ki je odredilo zaplombo filma in izplačilo 25 tisoč funtov šterlingov odškodnine. Odvetnik Wellington, ki zastopa tvrdko Metro, je takoj položil 5 tisoč funtov jamčevine, a prosil za odgoditev izvršitve obsodbe, ker se bo pritožil gosposki zbornici kot najvišji sodni stopnji. Predsednik vzklicnega sodišča Scraton je odvetnika opozoril, da mora podati vlogo v teku treh mesecev in odredil takojšnjo izplačilo nadaljnjih 5 tisoč funtov. Denar je bil na mestu izročene tožiteljici, ki je bila s soprogom vred navzoča pri razpravi.

Išče se prestol

Indski knez Aga-khan, znani bogataš in pokrovitelj dirkališč, je postal pravi Parižan ter se posebno priljubljen Francozom, ker je poročil revno prodajalko iz neke modne trgovine. Zdal se nahaja v Simli, znanem letovišču v Himalajih, in baje prosi britskega podkralja, da bi mu naklonil katerokoli deželo, ker hoče postati knez in vladati nad podaniki. Aga-khan ima namreč zgolj cerkveno dedno oblast nad neko muslimansko ločino »islamič«, ki bivajo v številu več milijonov v Indiji, Perziji, Turkestanu in Egiptu. Vsi redno plačujejo svojemu glavarju davke, ki pomenijo glavni vir njegovih pravičnih dohodkov. Aga-khan že davno posega v politično življenje in je izkazal Angležem velike usluge med vojno, pa tudi pri reformah po vojni. Zdal zahteva kot nagrado ozemlje in čast indskega kneza.

»Sijajno, očka! Mamica je odšla — zdaj pa otroško uro izpustiva in si privoščiva plesno glasbo!«

Udeleženci mednarodne alpske avtomobilske tekme vozijo mimo milanske stolnice na poti v Nizzo.

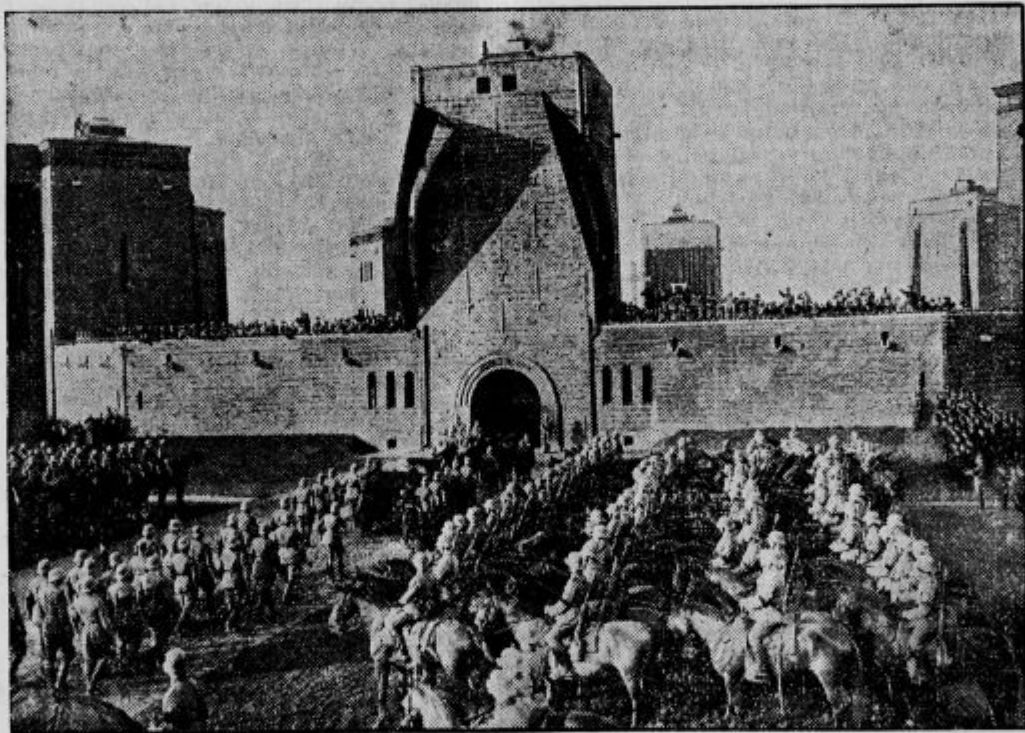
Daljnogled z 20 tonskim zrcalom

Pred nedavnim so ameriški listi mnogo pisali o ogromnem daljnogledu, ki ga gradijo v Corningovih tovarnah v Ameriki in ki bi meril v premeru 5 m. Zadnje čase pa je vse utihnilo. Domnevali so celo, da je velikopotezna zamisel padla v vodo. Dela pa kljub vsem oviram uspevajo in dne 25. marca letos so livarne že ulile ogromno zrcalo daljnogleda. Prvotno so nameravali uporabiti za zrcalo pravo kremenico, kasneje pa so se odločili za posebno steklo. Pri delu se je pripetila majhna nezgoda in je zašlo nekaj nečistih zrn v prozorno tvarino. Hudega menda kljub temu ne bo. — Steklo samo tehta nekako 20 ton in se še ni ohladilo. Ta proces utegne trajati še celo leto. Brušenje zrcala bo zahtevalo največjo natančnost in bo trajalo več let.

Tudi prevoz daljnogleda ne bo lahka zadeva, kajti prepeljati ga morajo iz Corningovih tovarn v državi New York v južno Kalifornijo, kjer ga mislijo namestiti v eni izmed najznamenitejših zvezdarn na svetu.

Največji tambor-major v angleški mornarici Hammond pred vrhovnim poveljnikom britskega brodom admiralom Beatty-jem, ki si je dal moža predstavi.

Hindenburgov zadnji prihod v Tannenberški spomenik.

Zdravilne moči v vsakdanji hrani

Zdravniška veda je veliko let stremela le za visoko znanostjo in je prezirala vse, kar je količkar dišalo po »domačih zdravilih«. Sčasoma je morala pa le spoznati, da se je naravni človek v mnogotisočletnih izkušnjah zelo dobro seznanil z zdravilnimi silami in pomočki narave in jih znal pravilno uporabljati — saj bi bil inace pač že davno izumrl. Zdal hodijo znanstveniki v daljne dežele med divje in poldivje narode, da zvedo za zdravilna zelišča in pomočke tamkajšnjih domačih zdravnikov. Natančno so začeli preiskovati tudi sestavine vsakdanjih živil in odkrili zelo zanimiva dejstva.

Pljuča s cmoki...

To je za marsikoga izredno priljubljena jed, pa niti ne ve, kako pravilen je njegov okus. Pariški zdravnik dr. Kermorgant je ugotovil v pljučih neko snov, ki izredno pospešuje topljenje odvisne maščobe, ker podžiga notranje zgorovanje, življenjski ogenj v organih. »Pljuča s cmoki« torej ne debele, marveč pospešujejo vitkost. Na vsak način uporabljajo pljučni ekstrakt za odpravo debelosti, in sicer uspešno. Vrh tega vsebujejo pljuča nekak lek, ki pospešuje sprejemanje kisika v vseh organih in istočasno izločevanje ogljikove kisline. Za pevce in pevke, ki se jih običajno rada prijemlje debelost, so torej pljuča dvakrat koristna, ker z močnejšim dihanjem jačijo tudi glas.

Čebula pomladije!

Čebulo ljudje od davnaj čislajo, dasi zaradi hudega vonja ni za salon... Vendar se nje slava pomika na višek: prof. Prajakovič v Harkovu je v čebuli odkril snov, ki učinkuje podobno kakor seksualni hormon možganskega priveska, to se pravi,

da pomlajuje. Opice in druge živali, ki so jih morili za Steinachove pomlajevalne kure, si lahko oddahnejo: zdaj bodo ljudje v svrhu pomladitve — jedli čebulo.

In paprika...

Da, tudi paprika vsebuje dragocen lek: vitamin C. O tem vitaminu je bilo že prej znano, da je najboljše sredstvo proti skorbutu, da ga preprečuje in zdravi. Ko je pa prof. Szent-György iz paprike dobil izredno množino vitamina C v najčistejši obliki, je s poizkusi doagal, da je mogoče zelo uspešno lečiti z njim celo vrsto različnih bolezenskih pojavov, ki so le v daljni zvezi s skorbutom.

Splošno je že znano, da vsebuje korenje v velikih množinah vitamin A, ki je naravnost čudotvorno zdravilo proti mnogim boleznim. Juha iz telečjega srca je vsled srčnih hormonov, ki jih vsebuje, priporočljiva za bolne na srce; želodec in jetra pomagata proti hudi malokrvnosti, sirova živalska kri proti Basedowji bolezni, sirova vranica proti tuberkulozi na jabolku, mlečni obkladki proti trdovratnim oteklina, sirovi možgani v oblatih proti živčnosti in duševni oslabelosti, vrančina juha proti otroški malokrvnosti. Tako je narava v živilih preskrbela človeku ne le hrano, marveč tudi zdravila.

Klara ziblje otroka. »Daj, poziblji malega za trenotek,« prosi moža, »da skočim k sosedu.«
»Rad. Ampak, kam bi z zibeljo?«
»Z zibeljo? Zakaj?«
Mož vzdihne:
»Poznam tvoje obiske pri sosedu. Predno se vrneš, bo otrok gotovo že shodil.«

